

[H. C. Hansen]

Debatten i dag synes jeg har været gavnlig, fordi den har drejet sig om principper. Vi har helt klart fra de fire socialistiske partier fået at vide, at det er deres ønske på lang sigt, at politikere skal overtage magten inden for erhvervslivet og formentlig ikke alene inden for de store erhvervsvirksomheder, men også inden for de mindre. Dette er socialdemokratiets mål, således som socialdemokratiets ordfører har udtrykt det.

Mit parti har den holdning, at en sammenblanding af den lovgivende funktion og den, skal vi sige, udøvende magt på lang sigt er uheldig. Den tro, socialisterne har på, at lykeland vil oprinde, den dag hvor partiet, socialistpartiet, fagbevægelsen og politikerne går op i en større enhed og bestemmer alt, den tro har vi ikke i fremskridtspartiet. Denne debat har kun drejet sig om et lille bitte område. Jeg beklager overordentlig meget, at partier som venstre og konservative ikke tør tage principiel stilling, men bliver ved med at støtte socialistisk tankegang.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Melchior):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om stats-tilskud til produktudvikling

(Lovforslag nr. L 117. Fremsat 15/12 78).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lissa Mathiasen (S):

Ønsket med den midlertidige lov om statsstøtte til produktudvikling var at give industri- og håndværksvirksomheder, herunder

også landbrugets og fiskeriets forædlingsindustri, en økonomisk støtte til at gøre en ekstra indsats for udvikling af produktioner, som kunne skabe baggrund for en øget konkurrenceevne på såvel hjemmemarkedet som eksportmarkederne.

Jeg finder det vigtigt, at vi ikke i et lille land som Danmark sækker agterud i spørgsmålet om produktudvikling, og det er overordentlig nødvendigt, at vi sætter ind og optager nye produktioner, som kræver få råvarer, men som til gengæld kræver megen arbejdskraft.

De erfaringer, vi har fået siden 1977, hvor den midlertidige lov blev vedtaget, giver os et klart billede af interessen for en sådan støtteordning. Mange mindre og mellemstore virksomheder har benyttet sig af tilbuddet og søgt om støtte for at få en øget produktudvikling sat i gang – noget, der gerne på lidt længere sigt skulle hjælpe på vores konkurrenceevne og dermed på vores betalingsbalance, men ikke mindst på vores beskæftigelsessituation.

Jeg skal derfor anbefale lovforslaget.

Lawaetz (FP):

Den oprindelige lov, nr. 470 af 14. september 1977, havde en tidsbegrænsning, idet loven udløb ved udgangen af 1979. Loven blev dengang foreslået og vedtaget som et midlertidigt incitament for erhvervslivet til at gå mere aktivt ind i en produktudvikling i de dårlige tider i 1977 med den ringe konkurrenceevne og store arbejdsløshed. Den socialdemokratiske mindretalsregering havde vel et forfængeligt håb om, at tiderne skulle bedres. Det er imidlertid fortsat gået den gale vej. Den nye SV-regering har nu halvandet år efter det samme håb om bedre tider, men regeringen har desværre ikke mere at have håbet i, end at den ønsker ikke alene at gøre denne tilskudsordning permanent, men også at forhøje bevillingsrammen. Støtteordningen skal kort og godt på finansbudgettet hvert år og tilpasses de forhåndenværende gode eller mindre gode omstændigheder.

Vi er altid i fremskridtspartiet bange for at gøre den slags ordninger permanente, for det er simpelt hen noget, man værner sig til. Når det hører med i budgettet, bliver denne post der for evigt. Det er ikke vanskeligt i det nuværende folketing at få flertal for

[Lawetz]

hvert år at give støtten en tak opad eller ajourføre beløbsrammen, som handelsministeren pænt udtrykker sig.

Det fremhæves, at forsøgstiden har givet gode resultater, og at der har været stor interesse for ordningen, som også erhvervsorganisationerne støtter. Det tvivler jeg ikke på, selv om de gode resultater vel nok foreløbig er hypoteser. Det er jo sådan i vort samfund i dag, at alle vil skrabe til sig, hvor der er mulighed for det. Det er god socialdemokratisk politik at få stadig større indflydelse på det såkaldt frie erhvervsliv, få ros for at give penge ud – og tage stadig flere penge fra de arme skatteydere. Jeg er egentlig ikke i tvivl om, at der kan skaffes flertal for denne lovgivning, for de færreste vil se i øjenene, at hver ny tilskudsordning, man finder på, betyder øgede skattebyrder og dermed formindsket købeevne og stigende arbejdsløshed. Pengene skal i den sidste ende komme fra det samme erhvervsliv, som får støtten, og flotheden med 40 pct. i støtte er jo i virkeligheden kun 20 pct., da støtten er skattepligtig. Det er nok værd at tænke på, når man går ind for den slags ordninger, at 50 pct. eller mere af de penge, der er udbetalt, vender direkte tilbage til de offentlige kasser.

Man har fundet på værre støtteordninger, skal jeg dog sige, end denne, men der skal ikke herske tvivl om, at fremskridtspartiet i stedet for støtte til alt mellem himmel og jord arbejder for at gøre erhvervslivet så sundt, så frit og så konkurrencedygtigt, at det kan klare sig selv. Støtteordninger er konkurrenceforvridende, ofte uretfærdige og meget ofte forkert anvendt. Når man f. eks. anvender ca. 40 mill. kr. til at oprette en møbelfabrik i et arabisk land, en møbelfabrik, der for halv pris laver Danish Design og slår de danske fabrikker ud på det amerikanske marked f. eks., synes vi ikke om denne form for erhvervspolitik. På længere sigt er det efter vor opfattelse kun et frit, konkurrencedygtigt erhvervsliv, der kan afskaffe arbejdsløsheden. Der skal efter vor overbevisning helt andre midler til det.

Derfor må jeg gå imod yderligere støtteordninger, og vi må således stemme imod dette lovforslag ved tredje behandling.

Jens Peter Jensen (V):

Det fremgår af ministerens udførlige bemærkninger og fremsættelsestale, at denne lov i høj grad har fundet interesse ude i erhvervslivet, at den er blevet anvendt i stadig stigende omfang, og at der ikke er noget tegn på, at der vil være en aftagende interesse. Heri har man den bedste begrundelse for at forlænge lovgivningen. Den passer godt ind i det moderne samfund, hvor der er et samspil imellem det private initiativ og det offentlige liv, og det er også en lovgivning, som ikke fører med sig, at staten får indseende med og indflydelse på det private erhvervsliv.

Jeg er tilfreds med det forslag, der foreligger, og understreger betydningen af, at ikke-anvendte tilsagn kan overføres til følgende finansår. Ellers kunne vi let komme til at bryde en kontinuitet i det forberedelsesarbejde, der foregår.

Jeg skal gerne anbefale forslaget til velvillig behandling.

Kjelgaard (KF):

Det lovforslag, der her er til forhandling, er en ændring af en lov omfattet af augustforlig II. 50 mill. kr. for 1979 er udgået, og 60 mill. kr. er kommet til via finansloven. Loven, der var tænkt som noget midlertidigt, søges gjort permanent.

Ifølge handelsministerens bemærkninger lader det til, at de dengang stillede forventninger er blevet indfriet fuldt ud, og at nyttevirkningen virkelig omsættes i merbeskæftigelse og meromsætning.

Men når det er sagt, vil jeg føje til, at det nødig skulle gå sådan, at danske virksomheder kun kan klare sig og kun kan klare en fornuftig udvikling ved hjælp af tilskud – tilskud med midler, de selv i forvejen har betalt så rigeligt. Det er bureaukrati, og det var bedre, hvis regeringen virkelig tog fat på at reducere de offentlige udgifter og dermed det kvælende skattetryk, så tingene kunne udvikle sig naturligt og fornuftigt.

Men som sagt, det er en del af forligsstof med positive virkninger, og vi vil være med til et fornuftigt udvalgsarbejde.

Therkel Christensen (CD):

Jeg vil først benytte lejligheden til på centrum-demokraternes vegne at beklage den manglende konsekvens, der ofte er i lovgivningen. Så sent som i går behandlede vi for-

[Therkel Christensen]

slaget om afgift på lystbåde, som, hvis det gennemføres – uanset skatte- og afgiftsministerens argumentation – vil betyde en bremse på produktudviklingen inden for de firmaer, der er knyttet til dette område. Og nu i dag skal vil så behandle et forslag, som netop sigter på at fremme produktudviklingen. Det kan på den baggrund ikke undre nogen, at erhvervslivets folk ofte ryster på hovedet ad det arbejde, der foregår her i folketinget.

Forslaget, som er til behandling, går ud på en ændring af den midlertidige lov, som blev til i forbindelse med det såkaldte augustforlig 1977. CD var ikke med i det samlede forlig, men vi medvirkede dengang til lovens vedtagelse. På baggrund af de indhøstede erfaringer, som ifølge handelsministerens bemærkninger viser, at de gode erhvervsfremmende og dermed også beskæftigelses- og eksportfremmende intentioner, loven var baseret på, for en stor del er blevet opfyldt, kan vi støtte lovændringen, ikke mindst fordi vore mange små og mellemstore virksomheder ser meget positivt på en videreførelse af udviklingsstøtten.

Det er med glæde, folketinget i dag kan konstatere, at fremskridtspartiets ordfører ved den oprindelige lovs behandling, hr. Askjær Jørgensen, ikke fik ret i sin påstand om, at kun de store virksomheder fik gavn af denne støtte. Jeg vil undlade at citere, men gå videre til bemærkningerne til lovforslaget, hvor vi ser, at statsstøtten til produktudvikling for langt den overvejende dels vedkommende netop er kommet de små og mindre virksomheder til gode. Det er bl. a. derfor, centrum-demokraterne på trods af mine indledende bemærkninger vil tilsige forslaget en velvillig udvalgsbehandling.

Ole Olsen (SF):

Den kapital, der ifølge dette lovforslag skal skydes ind hos forskellige dele af erhvervslivet, er selvfølgelig en særdeles risikovillig kapital. Nu plejer det at være sådan, når kapital er risikovillig, at hvis der kommer en stor succes ud af det, ja, så får denne kapital også andel i udbyttet, og man kan måske godt synes, det var rimeligt, hvis der kommer noget ud af denne lov, hvis virksomheder har stor succes på eksportmarkedet f. eks., at det offentlige også får sin del.

Vi kunne selvfølgelig også ønske, at den indskudte kapital blev stående som samfundsmæssig kapital i virksomhederne og eventuelt gav en medarbejderindflydelse.

Når man ser på et forslag som dette, skal man tage i betragtning, at vi tilsyneladende har et lidt andet udviklingsmønster for virksomheder, end man har så mange andre steder i udlandet. Mange steder i udlandet er forholdet det, at hvis der skal ske vækst, så er det de store selskaber, som starter nye selskaber osv., mens vi tilsyneladende i Danmark har det billede, at det er små virksomheder – virksomheder, der begynder i det små – som får arbejdet sig op, og som bliver succes også på eksportmarkedet. På baggrund af det udviklingsbillede synes jeg egentlig, dette lovforslag er et særdeles fint lovforslag.

Vi vil nok ønske i erhvervsudvalget at følge udviklingen og holde lidt kontrol med anvendelsen. Hidtil har det jo nærmest været sådan, at vi skulle have loven tilbage igen, når den skulle forlænges, men når det nu skal foregå over finansloven og behandles almindeligt, vil jeg gå ud fra, at vores meget hjælpsomme handelsminister godt vil komme til erhvervsudvalget og give os en oversigt over, hvad der egentlig sker, bare sådan en gang imellem.

Vi er stort set – i hvert tilfælde med de små kritikpunkter, jeg har nævnt – meget godt tilfreds med ordningen. Vi må vel tro på det, der står i bemærkningerne fra regeringens side, at det faktisk har været en temmelig stor succes indtil nu. SF vil selvfølgelig nok være lidt kritisk under udvalgsarbejdet, men jeg går ud fra, at hvis det ikke forringes alt for voldsomt, vil SF stemme for dette lovforslag ved tredje behandling.

Jørgen Jensen (DKP):

Hr. Lawaetz talte, som om denne lov havde givet nogen indflydelse på industrien, men det er jo langt fra tilfældet. Det eneste, man har fået ud af dette, eller rettere sagt en af de ting, man har fået ud af det, er, at man har ført noget kapital til virksomhederne. Så kan man se, om det har givet noget gavnligt resultat for beskæftigelsen og på andre områder. Vi er altså noget skeptiske og ønsker i hvert fald i udvalgsarbejdet også at få nogle af erfaringerne frem og høre, hvem der

[Jørgen Jensen]

egentlig har styret den lov og de tilskud, der er givet indtil nu. For selv om det er mindre virksomheder, der tilsyneladende efter bemærkningerne har fået tilskud, så er det jo også spørgsmålet om, hvem der i øvrigt har draget fordel af den.

Jeg vil godt sige i anledning af de pæne tanker, der bliver udtrykt om, at man skal have produktudvikling og forskning af hensyn til beskæftigelsen i årene fremover i Danmark, at disse gode tanker kunne man godt udmønte i nogle større tilskud til uddannelsessektoren og til forskningen herhjemme. Der havde det været bedre om man i den offentlige regie havde mere vilje til at give den fornødne pengemængde til at sikre en fortsat god forskning.

Vi vil altså i udvalgsarbejdet undersøge, hvordan styringen af disse penge har været, inden vi tager endelig stilling til, hvordan vi vil stemme ved tredje behandling.

Niels Helveg Petersen (RV):

I det radikale venstre er vi tilfredse med den lovændring, der her foreslås, og vil gerne medvirke til dens gennemførelse. Vi lægger herunder især vægt på, at ordninger af denne art kan være til særlig gavn for de små, mindre og mellemstore virksomheder, som er dem, der har vanskeligst ved at finansiere produktudvikling, udvikling af ny produktion.

Efter det, der oplyses om lovens hidtidige virkninger, er det klart, at det i særlig grad er de små og mindre virksomheder, der har glæde af denne ordning, interesse i denne ordnings videreførelse, og derfor medvirker vi gerne. Vi mener, det er en rigtig form for erhvervs politik, der bl. a. kommer til udtryk i denne lovgivning.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Kristeligt folkeparti prioriterer eksporterhvervene meget højt. Vi finder, at det er en af vejene frem også til en bedre betalingsbalance, og vi ved fra samtaler, vi har haft med folk, der sidder i mindre erhverv og industri, at netop det at finde nye ting frem er meget væsentligt, for at man kan fastholde den eksport, man har, og opnå nogle bedre resultater.

Vi finder, at disse penge er givet godt ud, men vi er da enige med dem, der udtrykker

det på den måde, at det måske havde været bedre, om disse virksomheder selv havde været i stand til at finansiere det ved, at de f. eks. fik lov til at beholde nogle flere penge i virksomheden. Men vi ved, at det ikke er muligt i dag. Derfor føler vi, at det er væsentligt, at vi støtter de muligheder, der er, og her er altså en mulighed for virkelig at være med til at fremme eksporterhvervene.

Vi tilsiger fuld støtte.

Alfred Hansen (DR):

Modsat det radikale venstre mener vi i retsforbundet, at dette lovforslag er udtryk for en dårlig erhvervs politik. Vi mener ikke, at det, man her lægger op til, retfærdiggør den øvrige politik, man har ført her i tinget, hvor man har lagt erhvervslivet så godt som alle de hindringer i vejen, der har været mulighed for at lægge det i vejen. Nu kommer man ligesom og råder bod på det og siger: vi er noget så positive over for erhvervslivet. Dette cementerer en udvikling, vi er inde i. Vi mener, udviklingen er forkert. Vi mener ikke, det er en statsopgave at blande sig i erhvervslivets forhold. Det ville derimod være en prisværdig statsopgave, hvis man gav erhvervslivet mindre administrationsproblemer, en lavere rente og skabte grundlag for en billigere eksistensmulighed, et billigere eksistensgrundlag, ved at fjerne jordspekulationsmulighederne, ved at holde byggeprisudgifterne i ave. På mange andre områder kunne man gøre en værdifuld indsats, som langt ville overgå det eventuelle positive træk, der kan være ved det her foreslåede.

Retsforbundet kan ikke støtte de intentioner, der ligger i forslaget, og vi vil stemme imod ved tredje behandling.

Wilhelm (VS):

Jeg er i den heldige situation at kunne anlægge en anden tone over for handelsministeren i forbindelse med dette forslag end ved det forrige, og det passer mig udmærket.

Det mest forbløffende ved dette forslag er efter min mening, at det ikke fuldstændig har domineret avisernes forsider og radio og TV. Her kommer venstres handelsminister med nogle helt overrumplende facts om SV-krisepolitikken, og så kører den offentlige debat Herren hjælpe os videre med sit smågnidder om, hvorvidt betalingsbalanceunder-

[Wilhelm]

skuddet nu skal holdes nede på 6,5 mia kr., eller det muligvis bliver 7,5 mia kr., og om det overhovedet er muligt at holde det derude uden en forøgelse af arbejdsløsheden osv. osv., når handelsministeren her sort på hvidt kan fremlægge en undersøgelse, der viser, at begge disse problemer kan løses samtidig, blot vi fortsætter og i moderat omfang øger tilskuddene til virksomhedernes produktudvikling.

Man kværner videre, som om intet var hændt, men handelsminister Arne Christiansen har gjort den mest epokegørende opdagelse nogen sinde i den økonomiske historie. Ikke bare Keynes' disciple, men monetarister og for den sags skyld marxister står fuldstændig måbende tilbage. Hvad er det nemlig, handelsministeren har dokumenteret i bemærkningerne til dette forslag? At et beskudet tilskud til produktudvikling kommer tyvefold igen på eksporten og betalingsbalancen, og så er der endda kun tale om de første 3 års effekt – der er i virkeligheden al mulig grund til at tro, at den holder sig – og med en dertil svarende kolossal beskæftigelseseffekt.

Handelsministeren har dokumenteret, sagde jeg, ja, for dette er jo ikke de sædvanlige teoretiske forudsigelser, der er produceret ved et eller andet skrivebord, det er tværtimod de forventninger, som virksomhederne selv anfører, når de bliver spurgt: hvor meget eksport og beskæftigelse vil der komme ud af det, hvis I får så og så mange millioner kroner? Vi har simpelt hen ikke oplevet mere storslåede resultater, siden man i 1975 lod Håndværksrådet spørge sine medlemmer, hvor meget beskæftigelse man kunne regne med, hvis man pumpede endnu nogle hundrede millioner kroner i tilskud til isolering og forbedring m.v. Dette synes endda at være endnu mere storslået – især eftersom de har kunnet svare allerede 7 måneder efter, at det første tilskud var givet.

På den baggrund synes jeg nok, det er upassende – og det er et dårligt valgt tidspunkt – når LO-toppen og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd netop nu for første gang begynder at repetere den gamle skrøne om, at hele SV-regeringens krisepolitik og de såkaldte beskæftigelsesforanstaltninger bare er tilskud til kapitalen.

Der er en ting, jeg ikke kan lade være med at undres over, og det er, hvorfor handelsmi-

nisteren nøjes med at foreslå sådan et halvt hundrede millioner kroner til projektet. Hvis vi nu i stedet anvendte bare, skal vi sige skaldede 500 mill. kr., så ville betalingsbalanceunderskuddet være ude af verden på mindre end 2 år ifølge ministerens egne oplysninger, og hvis vi derefter kanaliserede bare $\frac{1}{10}$ af mereksportværdien over i produktudvikling, så ville vi om 10 år have erobret størsteparten af både Vesttysklands og Japans markedsandele og betalingsbalanceoverskud, hvis vi ellers bare kunne skaffe den tilstrækkelige arbejdskraft. Jeg fatter ikke, hvorfor ministeren ikke straks ruller hele perspektivet op, men fedter videre med sådan et halvt hundrede millioner kroner.

Jo, der kunne være en grund. Ministeren har vel villet undgå at virke så opsigtsvækkende, som sagen ellers kunne berettiggende til, for at ikke de andre, dvs. tyskerne og japanerne, skal løbe med ideen. Det må være forklaringen på, at han alligevel, når det kommer til stykket, slører dokumentationen noget. F.eks. foregiver han, at knap halvdel af de virksomheder, som fik del i de første milliontilskud, overhovedet ikke har gidet svare på ministeriets henvendelse om, hvordan det har virket. Det kan selvfølgelig ikke være korrekt, at virksomhederne udviser en sådan arrogance over for skatteydernes hjælp. Vi opfatter det som en ansvarlig ministers berettigede ønske om ikke ved naiv åbenmundethed at bistå udenlandske industrispioner.

Det samme må vel være forklaringen på, at ministeren ikke med ét ord røber, hvad det er for 220 produktfornyerelser, som allerede har givet løfte om en mereksport på 1 mia kr. Vi forstår godt ministerens hensyn og skal gerne bistå ham i sløringen, og det tror vi bedst vi kan gøre ved, at VS fortsat stemmer imod forslaget.

Jeg vil sige til sidst, at der skal nok være nogle skeptikere, som vil søge at rejse tvivl om ministerens oplysninger om den kolossale virkning på beskæftigelsen og på handelsbalancen. Jeg kunne forestille mig, at de på den sædvanlige negative måde ville undre sig over, at virksomhederne ikke selv, altså uden tilskud, skulle være villige til at investere i produktudviklingen, når tilskuddet angiveligt efter deres egne oplysninger på bare tre år kommer tyvefold ind igen på eksporten. Men det er da netop et glimrende eksempel på

[Wilhelm]

hjælp til selvhjælp. Det viser, hvordan selv den mindste opmuntring fra samfundet får virksomhederne til at yde det utroligste. Det viser kort sagt, hvor langt man kommer med det gode.

Sammenfattende om dette forslag og ministerens bemærkninger til det: både med hensyn til argumentationen og med hensyn til de faktiske oplysninger, dokumentationen, og ministerens konklusioner kan vi fra VS' side kun sige: vi har aldrig set noget lignende!

Handelsministeren (Arne Christiansen):

Jeg vil gerne takke de mange – og det er jo hovedparten af ordførerne – som har til sagt en velvillig behandling af dette forslag. Det er jo i nøje overensstemmelse med den måde, hvorpå det oprindelige forslag til den gældende lov blev modtaget, da det i sin tid blev fremsat.

Der er rejst nogle spørgsmål og fremført nogle synspunkter og vurderinger. Jeg er selvfølgelig klar til at drøfte dem under udvalgsarbejdet, og jeg vil også udstrække min tak denne gang til en af dem, der ikke kan stemme for det, hr. Wilhelm. Jeg har indtryk af, at han har haft en hyggelig time med sig selv ved studering af bemærkningerne og udarbejdelsen af kommentarerne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Melchior):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af:

Forslag til lov om bemyndigelse til optagelse af indenlandske statslån.

(Lovforslag nr. L 112. Fremsat 13/12 78).

Sammen med denne sag foretoges den sidste sag på dagsordenen, nemlig:

8) Første behandling af:

Forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

(Lovforslag nr. L 114. Fremsat 14/12 78).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

J. K. Hansen (S):

Da mit partis ordfører i disse sager, hr. Camre, ikke kan være til stede i dag, skal jeg på hans vegne meddele, at vi kan tiltræde begge lovforslag.

Askjær Jørgensen (FP):

Man kan næsten blive helt urolig, nu da disse sager skal behandles, uden at finansudvalget kan nå at komme hjem, for det kunne tyde på, at finansministeren er i meget svære vanskeligheder.

De lovforslag, vi skal behandle, drejer sig om bemyndigelse til finansministeren om at optage nogle gigantiske statslån. Vi har oplevet det tidligere fra finansministeren, men jeg må sige, at finansministeren ikke forsøger at moderere sig, tværtimod. De bemyndigelser, der er bedt om med disse to lovforslag, andrager 28.000 mill. kr. Det drejer sig altså om 20.000–25.000 kr. i gennemsnit pr. erhvervsaktiv familie i Danmark. Det er mange penge, man ønsker at låne.

I fremskridtspartiet er vi klar over, at regeringen er nødt til at foretage transaktioner som dem, man her har bedt om bemyndigelse til, når man vil føre den politik, man vil, og når man har vedtaget den meget uforvarselige finanslov, som man vedtog som julegave til det danske samfund.

Men for at alt ikke skal være trist, vil jeg benytte lejligheden til at rose finansministeren og budgetdepartementet lidt. Det drejer sig om den budgetoversigt, som omdeltes i sidste uge. Oversigten er egentlig historisk, idet vi nu endelig har fået det, fremskridtspartiet har tryglet om siden vor fødsel, nemlig en samlet budgetoversigt vedrørende det offentlige totale forbrug. Vi er tilfreds med,